

ШКОЛСКИ ЧАСОПИС ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

"ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ"

Зрењанин

ДОСИТЕЈАЦ

ОСМО
ИЗДАЊЕ

ШКОЛСКИ ЧАСОПИС ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
„ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ“

ЗРЕЊАНИН

ДОСИТЕЈАЦ

у овом броју можете прочитати:

*Михајло Пупин – Никад
заборављени корени*

Из времена моје баке

Занимљив пејзаж

и још много занимљивости....

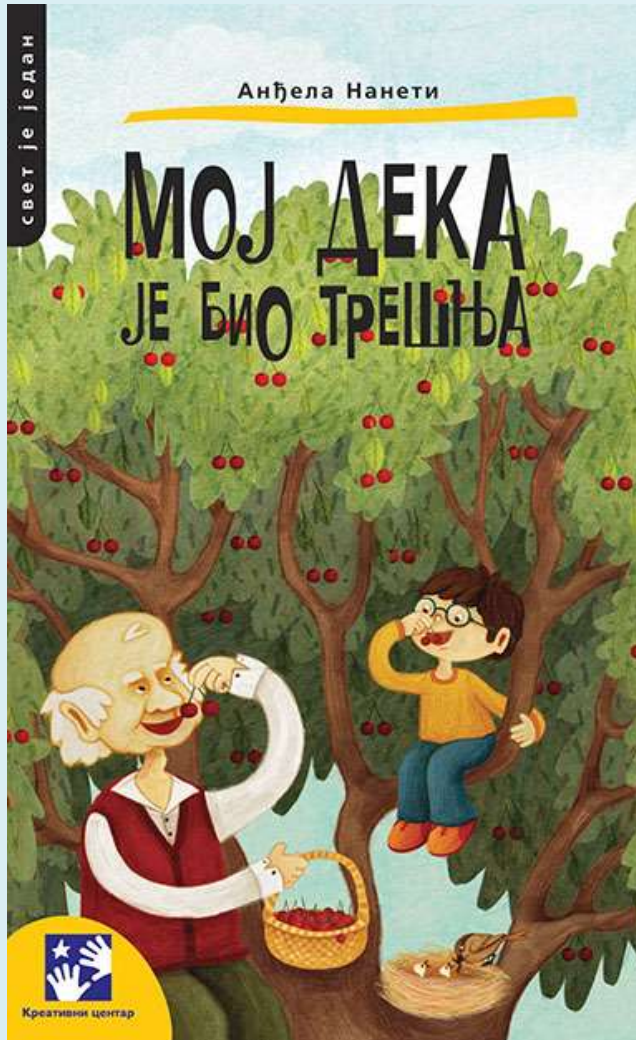
Мјузикл „Црни лептир”

Посетили смо позориште на Теразијама у Београду

Женски лик из књижевног дела

Мој омиљени женски лик из књижевног дела је бака Теодолинда из лектире „Мој дека је био трешња“.

Теодолинда је била бака дечака Антониа, главног јунака романа „Мој дека је био трешња“ коју је дечак много волео. Она је била крупна, јака и снажна жена за коју је дечак говорио да има најлепши мирис на свету. Осећајна је и нежна и воли животиње, нарочито гуску Алфосину. Дечак памти слику свадбе своје мајке и оца на којој су и бака Теодолинда и дека Отавијано. За баку каже да је била обучена у хаљину сву нациговану због чега је изгледала још крупнија него што је била, смејала се и у лицу изгледала као девојчица. Када је дечак имао пет година дека и бака му нису дошли на рођендан јер баки није било добро. Дечак памти да се никада није променила нити била другачија, само се брзо умарала. Она је била срчани болесник. Кокошињац је била њена велика љубав. Гајила је пилиће и гушчиће

као да су њена деца, звала их је по именима, хвалила и грдила, а они су је увек пратили и слушали. Више од кокошака волела је гуске и посебно једну која се звала Алфонсина, једино је њој поштедела живот. Чак и када се разболела неко време је наставила да се бави живином. Дечаку се чинило да су се бака и дека волели још више од када се бака разболела. Последње сећање дечака на баку је када је Алфонсина добила гушчиће и затражила од деке да их јој покаже и била је јако срећна.

Много ми се допала бака Теодолинда зато што је била драга особа, осећајна и нежна, бринула се о својој породици и животињама.

Максим Париповић VII1

Време моје баке

Детињство моје баке је било много другачије од начина на који ја одрастам.

Волим да разговарам са својом баком Ружом, могла бих сатима да слушам њене приче, авантуре, савете како би можда данас требало да буде, али ипак није. Уживала сам у њеним причама и радо сам покушавала да замислим то њихово време. Тада је било доста тешко, а и лако, јер није било све дозвољено као данас, више су се играли, комуницирали, играли се и поштовали једни друге. Данас је игра прерасла у дописивање преко мобилних телефона, а у њихово време су чекали то неко одређено време како би изашли да се играју кликерима, ластиша, прескакање конопца, куће од блата, рата, труле кобиле и жмурке. Моји вршњаци ретко и да знају неку од тих игара, а када би споменули то би прерасло у исмевање. У своје слободно време, налазили су се у

улице код неког дрвета, то би им било место за састанак и игру. Сви су знали када је слободно време у питању. Бака ми је кроз смех причала како су лупали на врата кућа. То им је био највећи изазов, а чак су једном деда Јану бацали јаја на прозор јер их је терао са улице. Били су несташни, али нису знали за безобразлук, одговарање и непослушност. Бака Ружа ми је причала о свом детињству кроз смех, а и коју сузу радосницу, јер како каже, такво детињство се више никада неће десити због свега што нам је дозвољено. Играчке су сами правили и баш из тог разлога су их толико волели и чували. Лопти није било јер су их правили од чарапа. То су биле најбоље лопте крпењаче, ко је знао да направи био је „ најпопуларнији у друштву. Она је била једна од њих. Родитељи су били строги. Најгоре је било ако се слаже или као што каже бака: „ Не дај Боже “ узме нешто из продавнице без питања. Тада би били кажњени, увек је био присутан „ Мирко” .То је био прут са којим су деца добијала батине. Није било толико разговора, већ како би бака Ружа рекла која „ ћушка,, и никад ти то више неће пасти на памет да урадиш. Моја бака је расла у једној просечној породици, ни богатој, ни сиромашној и одувек је маштала да заврши факултет и да буде учитељица. То јој се није остварило, јер је тада за то требало много више новца него што су њени родитељи имали. Завршила је средњу фризерску школу и касније је радила као професионални фризер. Била је задовољна и са тим. У то време како је говорила , мало је било потребно за срећу. Задовољавали су се малим стварима и то их је чинило срећним. То и јесте разлика између садашњости и прошлости. Данас је деци, на срећу, али и, на жалост, све дозвољено и управо због тога не знају да цене праве вредности, не знају да се обрадују и да буду срећни. Сви се „ друже,, преко мобилних телефона и тако склапају пријатељства, а то је нешто што нас чини несретним. Не знамо да ценимо праве вредности, а на првом месту је пријатељство.

У бакино време био је потребан један ластиш, пар деце из улице и која лопта крпењача. Данас ,нажалост, то је много другачије, али слушајући баку волела бих да се врате стара времена како бисмо и ми били срећнији и испуњенији.

Дани Шпаније на Филозофском факултету

Ученици петог и шестог разреда наше школе ,који уче шпански језик ,присуствовали су Данима Шпаније на Филозофском факултету у Новом Саду. Догађај је био у организацији Института Сервантес, амбасаде Шпаније и Филозофског факултета у Новом Саду. У пратњи наставнице шпанског језика, наставнице енглеског језика, наставнице српског језика и књижевности ученици су имали прилику да чују стихове најпознатијих шпанских песника које су говорили студенти вишег одсека ФФУНС и ђаци Карловачке гимназије. Након песничког матинеа уследило је интересантно предавање *Geografía y cine: un recorrido por la España filmada*, др Моисеса Морена Фернандеса са ФФУНС на ком су ученици имали прилику да се упознају са интересантним локацијама у Шпанији на којима су снимани познати филмови. И овог пута посета је реализована захваљујући нашој суграђанки и професорки на Филозофском факултету Бојани Ковачевић Петровић.

Занимљив пејзаж

Најзанимљивији пејзаж је лети, на селу. Јутарњи зраци сунца и глас петла најављују нови дан.

Уснули сељаци устају рано да нахране стоку, а затим почињу да раде сеоске послове. Како дан пролази сунце све више обасјава њиве и ливаде, а веселе боје улепшавају слику села. Златно класје пшенице трепери на поветарцу. Крупно, зелено лишће на крошњама дрвећа ствара велику сенку. Чују се и цвркути птица које се дозивају и поток који жубори кроз пропланак. Понеки мачак дрема у хладовини, а пси храбро лају чувајући сеоске куће. Стари људи причају неке старе приче са комшијама на клупи, док домаћице вредно кувају ручак за своје укућане. Сеоска деца су цео дан напољу, јурцају за лоптом или помажу родитељима у сеоским пословима. На њивама су највреднији. Они журе да ураде све на време. Понекад, кроз старе уске улице прође црвени или плави трактор који својим звуком квари лепоту сеоске тишине. Увече, плаву боју неба и жуту боју сунца смењују неке црвенкасте и тамноплаве боје. Жуте звезде својим светлуцањем обасјавају ноћ. Село спава до новог јутра, а потом све испочетка.

Први зраци сунца, глас по којег петла, ужурбани сељаци и лавез пса, тако изгледа сеоски пејзаж.

Анђелија Вујнов 6/2

УГЛЕДНИ ЧАС

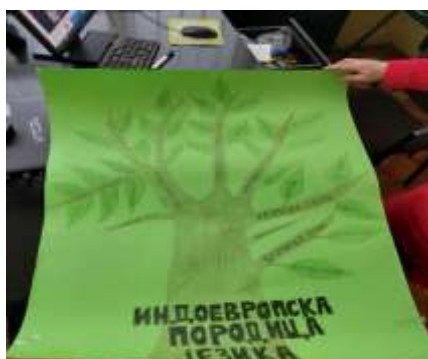
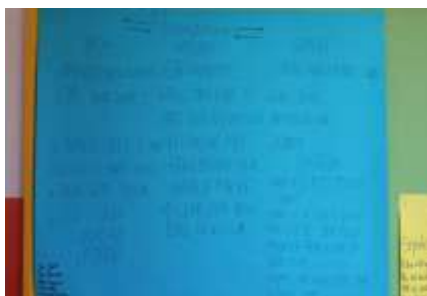
Обележавање Међународног дана матерњег језика

Међународни дан матерњег језика обележава се 21. фебруара. Угледним часом, који су организовале наставнице српског језика и књижевности Весна Звекић Борљин, Мирослава Костић и Александра Тот, наставнице енглеског језика Јована Радичев и Бранислава Краљ, наставница немачког језика Бојана Молнар и наставница шпанског језика Моника Мухић, потрудили смо се да укажемо на важност сваког језика, на језичку разноликост и бригу о очувању матерњег језика.

УГЛЕДНИ ЧАС ДАН ЕВРОПСКИХ ЈЕЗИКА

26. септембар је обележен као Дан европских језика угледним часом који је био корелација српског језика, информатике и страних језика који се изучавају у нашој школи (немачки, шпански, енглески).

На овом часу смо се упознали са германизмима, англицизмима, хиспанизмима, интернационализмима...

Сликовито нам је представљено дрво индоевропских језика.

Говорили смо брзалице, палиндроме... на свим овим језицима. Било је занимљиво.

Павле Бодирога 7/2

ЛЕТ ДРОНА

Екипа наше школе је освојила 2 место на окружном такмичењу „Знањем за будућност“. Чланови екипе су успешно програмирали и реализовали лет дрона, који је школа као наставно средство добила у оквиру пројекта „Rotary“ клуба који је иницијатор овог такмичења и сврстано је и у календар Министарства просвете. Честитке нашој екипи и пуно успеха им желимо на републичком такмичењу.

Три ученика “Доситеја” на првенству Србије у математици

Сташа и Вељко бронзани

11.6.2023. Крагујевац

У недељу, 11. 06. 2023. године на Природно-математичком факултету у Крагујевцу, одржано је финале републичког такмичења из математике Српска олимпијада “Кенгур без граница”, у организацији ДМС, за ученике основних и средњих школа. Основни циљ овог међународног такмичења је популаризација математике као и развијање логичко-комбинаторног мишљења.

Након **међународног такмичења** које је одржано 18. марта, у коме учествује преко 80 држава са преко 6 милиона такмичара, у финале се пласирало по 30 најбољих у сваком разреду. Зрењанин је на овом такмичењу представљало 5 ученика, од тога су 3 ученика основне школе “Доситеј Обрадовић”, Зрењанин, у пратњи својих ментора: Вељко Кртинић (2.разред, 3.место, Драгица Зечевић), Сташа Рољић (3.разред, 2. место, Мирјана Андријашевић) и Борис Петровић (7. разред, 3.место, Марина Пешић).

Фантастичне резултате на **финалном такмичењу, у Крагујевцу** постигли су ученици Вељко Кртинић, и Сташа Рољић освојивши **бронзане медаље, треће место.**

Завидан успех ови ученици су постигли на разним нивоима математичких такмичења. Борис Петровић је учествовао и на државном такмичењу из математике.

Ово постигнуће је јасан доказ да се у нашој школи посвећује велика пажња настави и развијању љубави према математици. Захваљујемо се школи и директорки Биљани Манић која је омогућила да чак 194 ученика наше школе учествује на овом такмичењу, великом математичком празнику.

Честитамо ученицима и желимо им још пуно успеха и награда!

Мале олимпијске игре

У Кристалној дворани је 27.4.2023. године одржано општинско такмичење у Малим олимпијским играма за ученике од првог до трећег разреда, у организацији Савеза за школски спорт града Зрењанина.

Окупили су се малишани из више зрењанинских школа који су се такмичили у разноврсним спортским дисциплинама. Такмичење је отворио заменик градоначелника, Саша Сантовац.

Екипа првог разреда 3. место.

Екипа другог разреда 3. место.

У категорији трећег разреда екипа дечака заузела је 4. место, док је екипа девојчица заузела 1. место и обезбедила пласман за међуокружни ниво такмичења на којем је 29.5.2023, такође у Кристалној дворани у Зрењанину.

Све екипе предвођене наставницом физичког васпитања Бранкицом Исаков показале су изузетну спретност у прелажењу полигона.

МИХАЈЛО ПУПИН - НАУЧНИК, РОДОЉУБ, ХУМАНИСТА

Литерарни конкурс - Никад заборављени корени

Литерарна секција освојила је на овом литерарном конкурсу сва три места у конкуренцији виших разреда:

Данило Станишић 1. место

Немања Вакаров 2. место

Мина Гацин 3. место

Међу менторима награђеним за изузетан труд, залагање и допринос конкурс је и наша наставница Весна. Додела награда, уз медијску пропраћену пажњу, била је у Ковачици, у Галерији наивне уметности.

Михајло Пупин – никад заборављени корени

Михајло Пупин-мој земљак и понос српског рода!

Рођен 9. октобра 1854. године у Идвору, Михајло Пупин био је син Константина и Олимпијаде, двоје земљорадника. Петнаест година касније, уписао је гимназију у Панчеву и ту је заволео природне науке. Али, након сукоба са немачком полицијом, млади Михајло 1872. године на школовање одлази у Праг. Прекида школовање због очеве смрти, 1874. и путује бродом до Њујорка. У Америку је стигао скоро потпуно без новца и да би преживео годинама је зарађивао радећи тешке физичке послове. Од чувања стоке, до утовара угља и ложења котлова, били су послови којима се издржавао током својих првих пет година у Америци. 1879. године уписао се на Колумбија колеџ у Њујорку, чиме почиње његова академска каријера. Живот научника почео је још много година раније, док је као паметан, вредан и талентован ученик похађао школе у Идвору, Перлезу и Панчеву. Родитељи су га подржавали, а учитељи препознавали његов таленат, започела је блистава научна каријера Михајла Пупина. Ко је могао да предпостави да ће мали дечак који води краве на испашу по идворским ливадама и често посматра звездано небо изнад себе, једнога дана бити оснивач једне од најзначајнијих организација за изучавање свемира. Богата академска каријера водила је Михајла Пупина од младих до позних година кроз усавршавања широм света. Након што је дипломирао на Колумбија колеџу, он је наставио да стиче докторске титуле и почасне докторате у разним земљама. Школовао се и у Уједињеном Краљевству и Берлину. После многих школовања и два доктората, Пупин проналази велики број теорија, укључујући и своју најзначајнију „Пупинову теорију“, и патентира многе изуме, од којих су најпознатији Пупинови калемци. Михајло Пупин је преминуо 12. марта 1935. године у Њујорку, где је и сахрањен.

Осим што се бавио физиком, математиком, електротехником и електромагнетизмом, Пупин се бавио и хуманитарним радом, патриотизмом, дипломатијом, писањем и чувањем успомена на Идвор. По доласку у Њујорк, Михајло Пупин је често посеђивао библиотеку и, између осталог, уживао у читању биографија успешних људи. Због богатог живота и дара за приповедање, освојиће Пулицерову награду за своје дело, аутобиографију „Са пашњака до научењака“. Баш у тој књизи Пупин прича о свом животу у једном америчком селу, где је живео већ када је био угледни професор Колумбија универзитета. Био је активно укључен у друштвени живот тог села, чије име је Норфолк, а Пупин га је звао својим америчким Идвором. Уживао је у природи, животињама и мирном животу, а након мањих неспоразума са једним од мештана, самом себи је признао да би више волео да га отпусте са Колумбија универзитета, него да се амерички Идворани разочарају у њега. Због своје љубави према месту одакле је потекао, свом имену додао је и име Идворски. Током свог живота, Михајло Пупин је основао два хуманитарна фонда. Један је посветио својој мајци Олимпијади, а други „Фонд Михајла Пупина“. Помагао је школовање деце из Србије, обезбеђивао помоћ за ратну сирочад, а у свом Идвору је отворио прву читаоницу и финансирао електрификацију и изградњу водовода. Као што су мештани његовог села били захвални за све што је учинио за њих, очигледно је и да је Михајло Пупин био захвалан свом завичају и људима уз које је одрастао.

Пупин је имао значајну улогу чак и у светској дипломатији са почетка 20. века. По завршетку Првог светског рата, Пупин је провео два месеца присутвујући Париској мировној конференцији, на којој се одлучивало о послератним границама Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. Пупиново лично пријатељство са тадашњим америчким председником Вилсоном је допринело уважавању свега што је Србија дала и постигла у Великом рату.

Иако је провео скоро цео живот у иностранству, Михајло Пупин не само да није заборавио своје корене, већ је и учинио све што је било у његовој моћи да унапреди живот људи у свом завичају и Србији. Једна од мисли Михајла Пупина Идворског која се цитира, гласи „Ништа не чини човека тако срећним као поштено уверење да је дао све од себе“.

Још једна значајна мисао осликава живот овог великог човека:

„Вера без уверења је кућа саграђена без песка“. Сигурно је и да је живео као што је и говорио, јер да није веровао сигурно не би било ни његовог великог доприноса свету. Иако су му широм света додељивали титуле доктора наука, иако су га у Америци бирали за првог човека својих најзначајнијих научних институција, Михајло Пупин је заувек у срцу носио идворске пашњаке и љубав према отаџбини. Због тога како је живео и шта је радио, Михајло Пупин Идворски, нас је уверио да верујемо у уверења и да га носимо поносно у срцу.

Данило Станишић 7/2

ОШ „Доситеј Обрадовић“ Зрењанин

Наша реновирана сала за физичко васпитање

Захваљујући људима доброг срца из компаније „Sport vision” реновирана је наша сала за физичко васпитање. Свечаности приликом отварања реновиране сале присуствовали су представници ове компаније, председник општине Зрењанин са сарадницима и начелница Школске управе, поред ученика, родитеља и запослених у нашој школи.

Сарадња са вртићем

Отворили смо врата за нашу нову генерацију ђака првака... Уз песму хора, глуму ученика 5/2, кроз радионице уз демонстрацију старијих ђака и наших учитеља и наставника увели смо мале другаре у свет знања. Добро дошли нам ђаци прваци, добро дошли у свет знања, науке и постигнућа.

Посета Филозофском факултету у Новом Саду

Ученици петог и шестог разреда ОШ „Доситеј Обрадовић“ ,који уче шпански језик, присуствовали су Данима Мексика на Филозофском факултету у Новом Саду. Догађај је био у организацији Одсека за ибероамеричке студије, Мексичке амбасаде, ибероамеричког центра ФФУНС организације Latinos en Serbia, школе шпанског језика „Latina“.

У пратњи наставнице шпанског језика ,Монике Михаић ,и наставнице енглеског ,Јоване Радичев, ђаци су активно учествовали у радионици „Сети ме се“, посвећеној великом мексичком празнику Дану мртвих. Сарађивали су у прављењу типичног мексичког олтара. Учествовали су и у наградној игри.

На литерарном конкурсy „Calavera literaria“, ученица Лена Нинковић (VI2) освојила је прво место, док је Маша Делић (V2) освојила друго место.

Све ово је остварено захваљујући нашој суграђанки и професорци на Филозофском факултету Бојани Ковачевић Петровић. П. Бодирога 7/2

МАНИФЕСТАЦИЈА „ЧИТАЛАЧКА ЗНАЧКА“

Градска народна библиотека „Жарко Зрењанин“ је 40. пут организовала манифестацију „Читалачка значка“. Мото овогодишње манифестације је „Нека дневник сија сјајем завичаја“, посвећена писцима Баната. Наши ученици од првог до четвртог разреда су дали допринос овој манифестацији. Сви учесници су добили књигу, захвалницу и беџ.

Туга

Дана трећег петог двадесет и треће,
палиле су се свеће и изјављивало саучешће.

Девет младих душа је пало,
и свима је срце стало.

Сада свеће испред школе горе,
а људима сузе лију доле,
и све нас ,срца и душе боле.

На улици се чује плач а не кикот,
зато што је од младих отишао живот.

Сви ти топли домови разни,
су постали хладни и празни.

Све те породице су тужне,
а никоме нису биле дужне.

Сада је све на жалост касно,
невина деца су отишла часно,
сада је свима нама јасно!

Урош Милојевић 7/2